

LÜLEBURGAZ TEK GÜZEL SANATLAR LİSESİ

10.SINIFLAR ŞİİR ÜNİTESİ ÖLÇME DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI SORULARI

1- Aşağıda boş bırakılan yerlere bilgice doğru sözcükleri yazınız.

- a- İslamiyet’ e geçiş dönemi eserleri dört tanedir .Bunlar , , ,
- b- Kutadgu Bilig anlamına gelir ve yazarı
- c- Koşma, semai, varsağı tarzı halk şiiri türlerindendir.
- d- Gazel, kaside, mesnevi, terkibi bent, şarkı şiiri türlerindendir.
- e- Aşıkların şiirlerinin toplandığı defterlere denir.
- f- Bir gazelin ilk beytine , son beytine denir.
- g- Divan şiirinde ölçüsü, anonim halk şiirinde ölçüsü kullanılır.
- h- Koşma şiir türünün işledikleri temalara göre , ve olmak üzere dört türü vardır.
- i- İlk dizesinde hece sayısı yediden az olan manilere mani, söylenişleri aynı anlamları farklı(sesteş) sözcüklerle uyaklanan manilere mani denir.
- j- Yedili hece ölçüsüyle kurulan ve tek dörtlükten oluşan manilere denir.Bu manilerde kafiye şeması şeklindedir.
- k- Fuzuli’nin “Su Kasidesi “ işlediği tema bakımından adıyla anılan bir kaside türüdür.
- l- Allah aşkını anlatan, ona kavuşma isteğini yansıtan dini-tasavvufi halk edebiyatı nazım türünedenir.
- m- Tarikata yeni girmiş dervişlere tarikat kurallarının, tasavvuf inceliklerinin anlatıldığı nazım türü
- n- Tasavvuf anlayışı çerçevesinde Tanrı’yla senli benli bir biçimde sohbet edercesine söylenen nazım türü
- o- Bir kasidenin en güzel beytine , şairin adının geçtiği beyte denir.
- p- Divan edebiyatında uzun hikayelerin anlatıldığı, daha çok didaktik niteliği olan dini-ahlaki konuların işlendiği, beyit sınırlamasının olmadığı, aruzun kısa kalıplarıyla yazılan nazım türü
- q- Sevilen bir kişinin ölümünün arkasından söylenen/yazılan şiirlere İslamiyet’ten Önceki Sözlü Edebiyat Dönemi’nde , Divan Edebiyatı Dönemi’nde , Halk Edebiyatı Dönemi’nde adı verilir.
- r- Divan Edebiyatı’nda “şarkı “ türünü en çok kullanan şair
- s- Şarkı, halk edebiyatındakitürünün divan edebiyatındaki karşılığıdır.
- t- Türk edebiyatındaki ilk mesnevi adlı eserdir.
- u- Atabet’ül Hakayık anlamına gelmektedir. Yazarı
- v- Kutadgu Bilig’de Hükümdar Kün Togdı , Vezir Ay Toldı , vezirin oğlu Ögdülmiş , Ogdurmuş sembolize eder.
- w- Türkülerde her bendin sonunda tekrarlanan bölümlere , şarkılarda denir.

2- Bir kaside farklı bölümlerden oluşur. Bu bölüm isimleriyle özelliklerini doğru şekilde eşleştiriniz.

a- Teşbip/nesip	()Şairin kendisini övdüğü bölümdür.
b- Girizgah	()Kimi kasidelerde araya alınan gazeldir.
c- Methiye	()Kasidenin sunulduğu kişi için iyi dileklerde bulunulduğu bölümdür.
d- Tegazzül	()Kasidenin başladığı tasvir bölümüdür.
e- Fahriye	()Asıl konuya geçişi sağlayan bölümdür.
f- Dua	()Kasidenin sunulduğu kişinin övüldüğü bölümdür.

3- Kasideler işledikleri konulara göre farklı şekilde isimlendirilirler. Aşağıdaki kaside isimleriyle konularını doğru şekilde eşleştiriniz.

a- Allah’a yakarma, yalvarma konulu kasidelerdir.	() methiye
b- Hz. Muhammed’i övmek için yazılan kasidelerdir.	() mersiye
c- Allah’ın varlığını ve birliğini konu edinen kasidelerdir.	() naat
d- Din ve devlet büyüklerinin övüldüğü kasidelerdir.	() hicviyye
e- Ölüm konulu kasidelerdir.	() münacat
f- Eleştiri, yergi temalı kasidelerdir.	() tevhid

4- Aşağıda Divan’ü Lügat-it Türk ile ilgili olarak istenenleri cevaplayınız.

Eseri yazarı :

Eserin Türk edebiyatındaki yeri :

Eserin türü :

Eserin yazılış sebebi :

.....

.....

Eserin içeriği hakkında bilgi veriniz.

.....

.....

.....

5- Aşağıdaki bilgiler doğruysa “D”, yanlışsa “Y” yazınız.

- a- () Kutadgu Bilig, devlet yönetiminin nasıl olması gerektiği üzerine düşünceleri ve öğütleri içermesi bakımından bir **siyasetname** özelliği gösterir.
- b- () Divan-Hikmet, Edip Ahmet Yükneki tarafından yazılmış bir eserdir.
- c- () Atabet’ül Hakayık’ta Türk topluluklarının yaşadığı bölgeleri gösteren bir dünya haritası vardır.
- d- () Kutadgu Bilig dört kişinin konuşturulmasıyla oluşturulmuş alegorik(sembolik) bir eserdir.
- e- () “Anonim Halk Edebiyatı “eserlerinin söyleyenleri belli değildir, bu eserlerde oldukça yalın bir dil kullanılır.
- f- () “Aşık Tarzı Halk Şiirleri” aşık denilen halk şairleri tarafından saz eşliğinde söylenmiştir.
- g- () “Koşma, semai, varsağı” dini-tasavvufi halk şiiri nazım türleridir.
- h- () Tasavvuf edebiyatının kurucusu Ahmet Yesevi’dir.
- i- () Divan edebiyatında eserlerin dili oldukça sade ve anlaşılırdır.
- j- () Nefes, Bektaşî aşıklarınca yazılan tasavvuf konulu şiirlerdir.
- k- () Devriye, Allah’tan gelip yine Allah’a döneceğimizi anlatan dini-tasavvufi şiir türüdür.

6- Aşağıda isimleri verilen koşma türlerini açıklamalarıyla eşleştiriniz.

Aşk, güzellik, doğa temalı koşmalardır.	Taşlama
Dönemi ya da birini eleştiren koşmalardır.	Koçaklama
Ölen birinin arkasından söylenen koşmalardır.	Güzelleme
Kahramanlık, savaş temalı koşmalardır.	Ağıt

7- Aşağıda verilen şiir türleri hangi dönemlere aittir ? Eşleştiriniz.

Anonim halk edebiyatı	gazel, türkü, semai, ilahi, şathiye, tuyuğ, mani, koşma, deme, murabba, devriye, şarkı, nutuk, kaside, mesnevi, varsağı, terkebîbent
Aşık tarzı halk edebiyatı	
Tekke edebiyatı	
Divan edebiyatı	

8- Aşağıda verilen koşma türünü şekil ve ahenk özellikleri bakımından inceleyiniz.

Düşman geldi tabur tabur dizildi Alnımıza kara yazı yazıldı Delik demir çıktı mertlik bozuldu Eğri kılıç kında paslanmalıdır	Koşmanın türü: Nazım birimi : Ölçüsü: Kafiye şeması: Kafiye ve redifleri:
---	---

9- A- Fuzuli ve Baki'yi şiir anlayışları bakımından karşılaştırınız.

B- Fuzuli ve Baki'yi hayata bakış açıları bakımından karşılaştırınız.

10- Divan şiirinin özelliklerinden beşini yazınız.

11-İslamiyet'in kabulü Türk Edebiyatı'nı nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

12- Aşağıdaki paragrafta yer alan isim tamlamalarını bularak türlerini yazınız.

“ Aysel’in evinden çıkarken yine de umudunu kaybetmemesi gerektiğini düşünüyordu. Çünkü dışarıda gerçekten hayat vardı. Kuşların cıvıltısı, çocukların çığlıkları, güneşin parlayan ışığı ona dışarıda hayat olduğunu gösteriyordu. Bu düşünceler içindeyken cep telefonu çaldı. Çantasının içinden telefonu çıkardı, ekrana baktı. Arayan annesinin teyzesinin kızıydı. “Eyvah” , dedi içinden. Çünkü onu arayacaktı ama Aysel’le koyu bir sohbe dalınca aramayı unuttu. Telefonu açtı, istediği siparişler gelmişti. Onları almak için az sonra orada olacağını söyledi. “Önce eve uğramalı, elindeki cep telefonunu şarj etmeli, sırt çantasını bırakmalıyım “, diye düşündü. Apartmanın kapısından içeri girince apartman yöneticisinin sorularına maruz kaldı. Kısa kısa cevaplardan sonra çabucak anahtarını buldu, kapıyı açtı, botlarının bağcıklarını çözüp kendini apartman dairesinden içeri attı.”

13- Aşağıdaki paragrafta bulunan fiilimsilerin altını çizerek adlarını yazınız.

“Bu sabah içimde yükselen sıkıntıyı bastırmak için uyandığımda radyoyu açmamaya, telefona, bilgisayara elimi sürmemeye ve sanki dünyanın geri kalanı erişilemeyen başka bir gezegenmiş gibi derhal çalışma masamın başına oturup çizim yapmaya karar verdim.”
“ Dışarıdan bakınca hayatımı mükemmel zannedenler beni tanıyıp biraz sohbet edince aslında öyle yanıldıklarını anlıyorlar. Hatta utana sıkıla özür dileyerek, beni daha yakından tanımaya çalışıyorlar.

14- Aşağıdaki tamlamaların türleri nedir? Yanlarına yazınız.

- | | |
|------------------------------------|---------------------------------------|
| a- Kardeşimin Hikayesi : | e - insanların ifade özgürlüğü: |
| b- Bahçenin yıkık duvarı: | f- miras kavgası: |
| c- Ceketin düğmesi ve cebi : | g- Eski İstanbul Caddesi : |
| d- saç kremi : | h- Arabanın, evin anahtarları |

15- Aşağıdaki cümlelerde bulunan yazım yanlışlarının altını çizerek düzeltiniz.

*Dinlediği şarkının ismini hemen telefonuna kayıt etti. Eve gidince şarkıyı bulup dinliyecek ve ezberleyecekti. Çünkü şarkı söylemeyi çok seviyordu. Oturduğu sandalyeden kalktı, çantasını eline aldı, vişne çürüğü montunu giydi ve yolakoyuldu. Birden elini cepine attı ve telefonunun olmadığını farketti. Geri dönerek lokantaya girdi, telefon masanın üzerinde duruyordu. Telefonu aldı, dışarı çıktı, arabasını parkettiği yere doğru yürürken reklam panosunda ki afiş dikkatini çekti. Bu bir film afişiydi ve afişte kocaman bir köpekbalığı fotoğrafı vardı. Vizyona yeni giren bir film olmalıydı. En kısa sürede sinemaya gidip filimi izlemeye karar verdi. Oysa ki bu tarz filimleri sevmezdi ama arada farklı birşeyler yapmakda gerekiydi. O sırada işyerinden arkadaşı Ahmed’i ve patronu Nedim beyi gördü.

28.12.2021

FEYZA ÜSTÜN

LÜLEBURGAZ TEK GÜZEL SANATLAR LİSESİ

10.SINIFLAR ŞİİR ÜNİTESİ ÖLÇME DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI CEVAP ANAHTARI

1- Aşağıda boş bırakılan yerlere bilgice doğru sözcükleri yazınız.

- a- İslamiyet’ e geçiş dönemi eserleri dört tanedir. Bunlar KUTADGU BİLİĞ, ATABET’ÜL HAKAYIK, DİVAN-I HİKMET, DİVANÜ LÜGAT-İT TÜRK’ tür.
- b- Kutadgu Bilig MUTLULUK VEREN BİLGİ anlamına gelir ve yazarı YUSUF HAS HACİP’ tir.
- c- Koşma, semai, varsağı AŞIK tarzı halk şiiri türlerindendir.
- d- Gazel, kaside, mesnevi, terkibi bent, şarkı DİVAN şiiri türlerindendir.
- e- Aşıkların şiirlerinin toplandığı defterlere CÖNK ya da MECMUA denir.
- f- Bir gazelin ilk beytine MATLA, son beytine MAKTA denir.
- g- Divan şiirinde ARUZ ölçüsü, anonim halk şiirinde HECE ölçüsü kullanılır.
- h- Koşma şiir türünün işledikleri temalara göre GÜZELLEME, TAŞLAMA, KOÇAKLAMA ve AĞIT olmak üzere dört türü vardır.
- i- İlk dizesinde hece sayısı yediden az olan manilere KESİK mani, söylenişleri aynı anlamları farklı(sesteş) sözcüklerle uyaklanan manilere CİNASLI mani denir.
- j- Yedili hece ölçüsüyle kurulan ve tek dörtlükten oluşan manilere TAM MANİ (DÜZ MANİ) denir. Bu manilerde kafiye şeması AAXA şeklindedir.
- k- Fuzuli’nin “Su Kasidesi “ işlediği tema bakımından NAAT adıyla anılan bir kaside türüdür.
- l- Allah aşkını anlatan, ona kavuşma isteğini yansıtan dini-tasavvufi halk edebiyatı nazım türüne İLAHİ denir.
- m- Tarikata yeni girmiş dervişlere tarikat kurallarının, tasavvuf inceliklerinin anlatıldığı nazım türü NUTUK
- n- Tasavvuf anlayışı çerçevesinde Tanrı’yla senli benli bir biçimde sohbet edencesine söylenen nazım türü ŞATHİYE
- o- Bir kasidenin en güzel beytine , BEYTÜ’L KASİD (ŞAH BEYİT), şairin adının geçtiği beyte TAÇ BEYİT denir.
- p- Divan edebiyatında uzun hikayelerin anlatıldığı, daha çok didaktik niteliği olan dini-ahlaki konuların işlendiği, beyit sınırlamasının olmadığı, aruzun kısa kalıplarıyla yazılan nazım türü MESNEVİ
- q- Sevilen bir kişinin ölümünün arkasından söylenen/yazılan şiirlere İslamiyet’ten Önceki Sözlü Edebiyat Dönemi’nde SAGU, Divan Edebiyatı Dönemi’nde MERSİYE, Halk Edebiyatı Dönemi’nde AĞIT adı verilir.
- r- Divan Edebiyatı’nda “şarkı “ türünü en çok kullanan şair NEDİM’ dir.
- s- Şarkı, halk edebiyatındaki TÜRKÜ türünün divan edebiyatındaki karşılığıdır.
- t- Türk edebiyatındaki ilk mesnevi KUTADGU BİLİĞ adlı eserdir.
- u- Atabet’ül Hakayık, HAKİKATLERİN EŞİĞİ anlamına gelmektedir. Yazarı EDİP AHMET YÜKNEKİ
- v- Kutadgu Bilig’de Hükümdar Kün Togdı ADALET(HUKUK) , Vezir Ay Toldı SAADET(BAHT,TALİH), vezirin oğlu Ögdülmiş AKIL, Odgurmuş AKIBET’i sembolize eder.
- w- Türkülerde her bendin sonunda tekrarlanan bölümlere KAVUŞTAK(BAĞLANTI), şarkılarda NAKARAT denir.

2- Bir kaside farklı bölümlerden oluşur. Bu bölüm isimleriyle özelliklerini doğru şekilde eşleştiriniz.

a- Teşbip/nesip	(e)Şairin kendisini övdüğü bölümdür.
b- Girizgah	(d)Kimi kasidelerde araya alınan gazeldir.
c- Methiye	(f)Kasidenin sunulduğu kişi için iyi dileklerde bulunduğu bölümdür.
d- Tegazzül	(a)Kasidenin başladığı tasvir bölümüdür.
e- Fahriye	(b)Asıl konuya geçişi sağlayan bölümdür.
f- Dua	(c)Kasidenin sunulduğu kişinin övüldüğü bölümdür.

3- Kasideler işledikleri konulara göre farklı şekilde isimlendirilirler. Aşağıdaki kaside isimleriyle konularını doğru şekilde eşleştiriniz.

a- Allah’a yakarma, yalvarma konulu kasidelerdir.	(d) methiye
b- Hz. Muhammed’i övmek için yazılan kasidelerdir.	(e) mersiye
c- Allah’ın varlığını ve birliğini konu edinen kasidelerdir.	(b) naat
d- Din ve devlet büyüklerinin övüldüğü kasidelerdir.	(f) hicviyye
e- Ölüm konulu kasidelerdir.	(a) münacat
f- Eleştiri, yergi temalı kasidelerdir.	(c) tevhid

4- Aşağıda Divan’ü Lügat-it Türk ile ilgili olarak istenenleri cevaplayınız.

Eseri yazarı : Kaşgarlı Mahmut’tur.

Eserin Türk edebiyatındaki yeri : İlk sözlüktür. İlk dil bilgisi kitabıdır.

Eserin türü : Sözlük

Eserin yazılış sebebi : Araplara Türkçeyi öğretebilmek ve Türkçenin Arapçadan üstün bir dil olduğunu göstermek için yazılmıştır.

Eserin içeriği hakkında bilgi veriniz. Yazar tüm Türk boylarını gezerek onların sav, sagu, koşuk vb kültürlerini , yaşam biçimlerini öğrenerek eserine almıştır. Eser sıradan bir sözlük değil Türklerin kültür ve yaşayışları hakkında da bilgi verdiği için ansiklopedik bir sözlüktür.

Yazar ayrıca eserine Türklerin yaşadığı yerleri gösteren bir harita çizmiştir. Eserde 7500’den fazla sözcüğün anlamı ve açıklaması yer almaktadır.

5- Aşağıdaki bilgiler doğruysa “D” , yanlışsa “Y” yazınız.

- a- (D)Kutadgu Bilig, devlet yönetiminin nasıl olması gerektiği üzerine düşünceleri ve öğütleri içermesi bakımından bir **siyasetname** özelliği gösterir.
- b- (Y)Divan-Hikmet, Edip Ahmet Yükneki tarafından yazılmış bir eserdir.
- c- (Y)Atabet’ül Hakayık’ta Türk topluluklarının yaşadığı bölgeleri gösteren bir dünya haritası vardır.
- d- (D)Kutadgu Bilig dört kişinin konuşturulmasıyla oluşturulmuş alegorik(sembolik) bir eserdir.
- e- (D)“Anonim Halk Edebiyatı “eserlerinin söyleyenleri belli değildir, bu eserlerde oldukça yalın bir dil kullanılır.
- f- (D)“Aşık Tarzı Halk Şiirleri” aşık denilen halk şairleri tarafından saz eşliğinde söylenmiştir.
- g- (Y)“Koşma, semai, varsağı” dini-tasavvufi halk şiiri nazım türleridir.
- h- (D)Tasavvuf edebiyatının kurucusu Ahmet Yesevi’dir.
- i- (Y)Divan edebiyatında eserlerin dili oldukça sade ve anlaşılırdır.
- j- (D)Nefes, Bektaşî aşıklarınca yazılan tasavvuf konulu şiirlerdir.
- k- (D)Devriye, Allah’tan gelip yine Allah’a döneceğimizi anlatan dini-tasavvufi şiir türüdür.

6- Aşağıda isimleri verilen koşma türlerini açıklamalarıyla eşleştiriniz.

Aşk, güzellik, doğa temalı koşmalardır. GÜZELLEME	Taşlama
Dönemi ya da birini eleştiren koşmalardır. TAŞLAMA	Koçaklama
Ölen birinin arkasından söylenen koşmalardır. AĞIT	Güzelleme
Kahramanlık, savaş temalı koşmalardır. KOÇAKLAMA	Ağıt

7- Aşağıda verilen şiir türleri hangi dönemlere aittir ? Eşleştiriniz.

Anonim halk edebiyatı: TÜRKÜ, MANİ	gazel, türkü, semai, ilahi, şathiye, tuyuğ, mani, koşma, deme, murabba, devriye, şarkı, nutuk, kaside, mesnevi, terkibibent, varsağı
Aşık tarzı halk edebiyatı : SEMAİ, KOŞMA, VARSAĞI	
Tekke edebiyatı: İLAHİ, ŞATHİYE, DEME, DEVRİYE, NUTUK	
Divan edebiyatı : GAZEL, TUYUĞ, MURABBA, ŞARKI, KASİDE, MESNEVİ, TERKİBİBENT	

8- Aşağıda verilen koşma türünü şekil ve ahenk özellikleri bakımından inceleyiniz.

Düşman geldi tabur tabur dizildi Alnımıza kara yazı yazıldı Delik demir çıktı mertlik bozuldu Eğri kılıç kında paslanmalıdır	Koşmanın türü: Koçaklama Nazım birimi : Dörtlük Ölçüsü: 11'li hece ölçüsü Kafiye şeması: aaab Kafiye ve redifleri: ildi(ıldı,uldu)rediftir. z : yarım kafiye
---	---

9- A- Fuzuli ve Baki'yi şiir anlayışları bakımından karşılaştırınız.

Fuzuli'nin şiirlerinde iki anlam vardır.Bir görünen anlam, bir de derin anlam.Görünen anlam beşeri aşk şeklindedir. Aslında şiirlerinde anlatmak istediği İlahiAşk'tır. Fuzuli'nin şiirlerinde tasavvuf hakimdir.

Baki'nin şiirlerinde hemen hemen hiç tasavvuf gözükmmez. Tabiat, aşk(beşeri aşk) temalarını işler.

B- Fuzuli ve Baki'yi hayata bakış açıları bakımından karşılaştırınız.

Fuzuli, bu hayatın gelip geçici olduğunu düşünür. Şiirlerinde hep sevdiğine kavuşamamaktan yakınıır aslında kavuşmak da istemez. Çünkü ona göre acılar insanı olgunlaştırır. Acı çekmekten memnundur. Fuzuli'ye göre her kavuşmanın sonunda ayrılık vardır. O sebeple bu dünyanın nimetlerinden uzaklaşmalı , ilahi aşka yönelmelidir.

Baki de bu dünyanın gelip geçici olduğunu düşünür ,o sebeple yiyip, içip bu dünyanın nimetlerinden yararlanmak gerektiğini söyler. Kanuni Sultan Süleyman tarafından da korunup kollanmıştır.

10- Divan şiirinin özelliklerinden beşini yazınız.

- a- Şiirlerin dili ağır ve sanatlıdır. Arapça ve Farsça sözcüklere ve tamlamalara çokça yer verilmiştir.
- b- Şiirlerde aruz ölçüsü kullanılır. Genellikle zengin kafîye kullanılır.
- c- Bütün güzelliğine değil parça güzelliğine önem verilmiştir.
- d- Somut konulardan çok soyut konular işlenmiştir.
- e- Aşk, şarap, sevgili, Allah aşkı gibi konular ağırlıklı olarak işlenmiştir.
- f- Konudan çok konunun işleniş biçimi önemsenmiştir.
- g- Divan şiirinin İran edebiyatından aktarılmış, şaire özgürlük tanımayan bir estetiği vardır.
- h- Duygu ve düşünceler kalıplaşmış sözlerle; yani “mazmun”larla anlatılmıştır.
- i- Şairler, mahlaslarını son beyitte söylemişlerdir.

11- -İslamiyet’in kabulü Türk Edebiyatı’nı nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

İslamiyet’in kabulüyle birlikte dilimize Arapça ve Farsçadan sözcük ve tamlamalar girmiştir. İslam dininin esaslarını öğretmeyi amaçlayan , Allah’ı, peygamberi vb. anlatan şiirler yazılmıştır. Arap ve İran edebiyatından gazel, kaside vb. türler edebiyatımıza girmiştir.

12- Aşağıdaki paragrafta yer alan isim tamlamalarını bularak türlerini yazınız.

“ Aysel’in evinden çıkarken yine de umudunu kaybetmemesi gerektiğini düşünüyordu. Çünkü dışarıda gerçekten hayat vardı. Kuşların cıvıltısı, çocukların çığlıkları, güneşin parlayan ışığı ona dışarıda hayat olduğunu gösteriyordu. Bu düşünceler içindeyken cep telefonu çaldı. Çantasının içinden telefonu çıkardı, ekrana baktı. Arayan annesinin teyzesinin kızıydı. “Eyvah” , dedi içinden. Çünkü onu arayacaktı ama Aysel’le koyu bir sohbe dalınca aramayı unuttu. Telefonu açtı, istediği siparişler gelmişti. Onları almak için az sonra orada olacağını söyledi. “Önce eve uğramalı, elindeki cep telefonunu şarj etmeli, sırt çantasını bırakmalıyım “, diye düşündü. Apartmanın kapısından içeri girince apartman yöneticisinin sorularına maruz kaldı. Kısa kısa cevaplardan sonra çabucak anahtarını buldu, kapıyı açtı, botlarının bağcıklarını çözüp kendini apartman dairesinden içeri attı.”

Aysel’in evi : Belirtili isim tamlaması

kuşların cıvıltısı : Belirtili isim tamlaması

çocukların çığlıkları: Belirtili isim tamlaması

güneşin parlayan ışığı : Belirtili isim tamlaması (araya sıfat almış)

cep telefonu: Belirtisiz isim tamlaması

çantasının içi : Belirtili isim tamlaması

annesinin teyzesinin kızı : Zincirleme isim tamlaması

sırt çantası: Belirtisiz isim tamlaması

apartmanın kapısı: Belirtili isim tamlaması

apartman yöneticisinin soruları : Zincirleme isim tamlaması

botlarının bağcıkları : Belirtili isim tamlaması

apartman dairesi: Belirtisiz isim tamlaması

13- Aşağıdaki paragrafta bulunan fiilimsilerin altını çizerek adlarını yazınız.

“Bu sabah içimde yükselen sıkıntıyı bastırmak için uyandıgımda radyoyu açmamaya, telefona, bilgisayara
sıfat-fiil isim-fiil zarf-fiil isim-fiil

elimi sürmemeye ve sanki dünyanın geri kalanı erişilemeyen başka bir gezegenmiş gibi derhal çalışma
isim-fiil sıfat-fiil sıfat-fiil isim-fiil

masamın başına oturup çizim yapmaya karar verdim.”
zarf-fiil isim-fiil

“ Dışarıdan bakınca hayatımı mükemmel zannedenler beni tanıyıp biraz sohbet edince aslında
zarf-fiil sıfat-fiil(adlaşmış) zarf-fiil zarf-fiil

yanıldıklarını anlıyorlar. Hatta utana sıkıla özür dileyerek, beni daha yakından tanımaya çalışıyorlar.
sıfat-fiil zarf-fiil zarf-fiil isim-fiil

14- Aşağıdaki tamlamaların türleri nedir? Yanlarına yazınız.

- a- Kardeşimin Hikayesi : Belirtili isim tamlaması e - insanların ifade özgürlüğü: Zincirleme isim tamlaması
b- bahçenin yıkık duvarı: Belirtili isim tamlaması f- miras kaygısı: Belirtisiz isim tamlaması
c- ceketin düğmesi ve cebi : Belirtili isim tamlaması g- Eski İstanbul Caddesi : Belirtisiz isim tamlaması
d- saç kremi : Belirtisiz isim tamlaması h- Arabanın, evin anahtarları Belirtili isim tamlaması

15- Aşağıdaki cümlelerde bulunan yazım yanlışlarının altını çizerek düzeltiniz.

*Dinlediği şarkının isimini hemen telefonuna kayıttı. Eve gidince şarkıyı bulup dinliyecek ve ezberleyecekti. Çünkü şarkı söylemeyi çok seviyordu. Oturduğu sandalyeden kalktı, çantasını eline aldı, vişne çürüğü montunu giydi ve yolakoyuldu. Birden elini cepine attı ve telefonunun olmadığını farketti. Geri dönerek lokantaya girdi, telefon masanın üzerinde duruyordu. Telefonu aldı, dışarı çıktı, arabasını parkettiği yere doğru yürürken reklam panosunda ki afiş dikkatini çekti. Bu bir film afişiydi ve afişte kocaman bir köpekbalığı fotoğrafı vardı. Vizyona yeni giren bir film olmalıydı. En kısa sürede sinemaya gidip filimi izlemeye karar verdi. Oysa ki bu tarz filimleri sevmezdi ama arada farklı birşeyler yapmakda gerekliydi. O sırada işyerinden arkadaşı Ahmed'i ve patronu Nedim beyi gördü.

ismini,kaydetti, dinleyecek, vişneçürüğü, yola koyuldu, cebine, fark etti, park ettiği, panosundaki, köpek balığı, filmi, Oysaki, filimleri, bir şeyler, yapmak da , iş yerinden, Ahmet'i, Bey'i

28.12.2021

FEYZA ÜSTÜN